

کنفرانس بین المللی پیشرفت های نوین در مهندسی عمران The International Conference on Recent Progresses in Civil Engineering

۲۴-۲۵ آبان ۱۳۹۶ - دانشگاه شمال-آمل
15-16 November 2017, Shomal University, Amol, Iran

مکان یابی پارک سوار حومه خط یک قطار شهری مشهد

محمد رضا زارع برزشی^۱، وجیهه هوشیارفر^۲

۱- کارشناسی ارشد عمران سازه، علوم تحقیقات، واحد خراسان رضوی، نیشابور، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه بین المللی امام رضا، خراسان رضوی، مشهد، ایران

mborzeshi@gmail.com

خلاصه

با رشد سریع شهرنشینی و افزایش تعداد وسایل نقلیه موتوری، ترافیک سطح معابر شهری به یکی از معضلات شهرهای بزرگ هم چون مشهد مقدس تبدیل شده است. از این رو سیستم های حمل و نقل شهری با هدف مدیریت جابه جایی انسان و کالا در سطح معابر، افزایش سرعت و امنیت و کاهش هزینه حمل و نقل در شهرها به وجود آمدند. کارکرد سیستم حمل و نقل شهری وابسته به وجود زیر ساخت های لازم، قرارگیری مناسب اجزای مختلف آن و نیز هماهنگی های این اجزا با یکدیگر می باشد. از این رو احداث پارکینگ های عمومی در مجاورت برخی از ایستگاه های خط یک قطار شهری مشهد که منجر به استفاده بیشتر مردم از قطار شهری و تغییر مود حرکت از وسیله نقلیه شخصی به قطار شهری می شود، یکی از اقدامات مؤثر در کاهش ترافیک می باشد. احداث پارکینگ های مذکور زمانی با افزایش کارآرایی و دستیابی به اهداف مورد نظر همراه می شود که کلیه پارامترهای مؤثر در احداث این نوع پارکینگ ها مد نظر قرار گرفته شود. هدف از این مقاله، ارائه اولویت بندی بین ایستگاه های خط یک قطار شهری مشهد با استفاده از فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) برای احداث پارک سوار است، در این مقاله گزینه های موجود نسبت به هر پارامتر و پارامترها نسبت به هم سنجیده شده و در نهایت اولویت بندی مورد نظر حاصل می گردد.

کلمات کلیدی: پارک سوار، قطار شهری، تحلیل سلسله مراتبی

۱. مقدمه

با رشد سریع شهرنشینی در دهه های اخیر و افزایش تعداد وسایل نقلیه، ترافیک در سطح شهرهای بزرگ به یکی از معضلات شهری تبدیل شده است. در شهر مشهد که دومین کلان شهر ایران و دومین کلان شهر مذهبی دنیا با بیش از ۲/۵ میلیون نفر جمعیت ثابت و سالانه میزبان بیش از ۲۰ میلیون زائر است، تلاش های انجام شده توسط مدیران شهری، خط یک قطار شهری در زمستان ۱۳۸۹ به مرحله بهره برداری رسید. پارکینگ های عمومی به عنوان یکی از اجزای مهم یک سیستم حمل و نقل مدرن، وظیفه ی فراهم آوردن سطوحی جهت خارج کردن ترافیک ساکن از سیستم ارتباط شهری در نتیجه کاهش ترافیک و شلوغی خیابان ها را بر عهده دارد. چنین هدفی قابل حصول نیست مگر با ایجاد محدودیت برای تردد وسایل نقلیه شخصی و در مقابل ایجاد امکانات بیشتر برای روان سازی حرکت و افزایش جذابیت حمل و نقل همگانی در معابر هسته مرکزی شهرها. یکی از انواع پارکینگ، پارک سوار است که با توجه به نیاز این طرح انتخاب شد. پارک سوار پارکینگ است در کنار پایانه اتوبوس های شهری، ایستگاه های مترو و دیگر وسایل نقلیه عمومی درون شهری برای توقف خودروهای شخصی و انتقال سرنشینان آن به مرکز شهر با وسایل نقلیه عمومی. انتخاب محل مناسب احداث این مراکز باعث کارایی بیشتر آنها و کاهش پارک حاشیه ای می گردد.